

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **nezl. XX**, narozený dne XX
státní příslušností XX
zastoupen zákonnou zástupkyní XX, matkou
bytem v ČR: XX
právně zastoupen Mgr. Pavlem Čížinským, advokátem
sídlem Baranova 1026/33, 130 00 Praha 3

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2018 č.j. OAM-1002/ZA-ZA11-K10-2017

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 28. 2. 2018 č.j. OAM-1002/ZA-ZA11-K10-2017 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10.200 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Pavla Čížinského, advokáta.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje XX

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále též „zákon o azylu“).
2. Žalobce v žalobě nesprávnost napadeného rozhodnutí spatřoval v tom, že není správné tvrzení, že jeho žádost o mezinárodní ochranu musí být nutně nedůvodná jen proto, že předchozí žádost jeho rodičů o mezinárodní ochranu byla zamítnuta, a to jak proto, že rozhodnutí o žádosti jeho rodičů není podle žalobce pro rozhodnutí o jeho žádosti formálně závazné, nýbrž též proto, že v mezidobí se situace na Ukrajině mohla vyvinout, popř. mohou být k dispozici podrobnější informace také o dřívější situaci na Ukrajině.
3. Dále pak žalobce namítal, že zprávy o situaci na Ukrajině, na základě kterých byla vyhodnocena jeho žádost jako nedůvodná, jsou nedostatečné, v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 62/2016 a zpráva Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 13. 6. 2017 je nedohledatelná.
4. V doplnění žaloby ze dne 5. 4. 2018 pak žalobce argumentoval v rámci svých námitek uvedených v žalobě.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě popřel oprávněnost námitek uváděných žalobcem a měl za to, že při svém postupu neporušil ustanovení zákona o azylu či správního řádu. Odkázal na obsah správního spisu a trval na správnosti vydaného rozhodnutí. Dle jeho názoru byl náležitě zjištěn skutečný stav věci a byly opatřeny potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí. Po jejich posouzení však nebyl zjištěn žádný důvod pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a či § 14b zákona o azylu, a proto žalobci nebyla mezinárodní ochrana udělena v žádné z jejích forem. Navrhl žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítnout.
6. Při jednání konaném dne 10. 6. 2019 účastníci setrvali na svých právních názorech a procesních stanoviscích.
7. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního /dále též „s. ř. s.“/), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
8. Správní spis především obsahuje následující pro danou věc podstatné dokumenty: žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 27. 11. 2017, poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 21. 12. 2017, protokol žalovaného o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 21. 12. 2017, kopie dopisu žalobcovy babičky odeslaného z Ukrajiny dne 28. 5. 2016 včetně překladu do českého jazyka, zprávy o situaci na Ukrajině (zpráva Amnesty International z dubna 2016 o rozsudcích smrti a popravách v roce 2015, informace MZV č.j. 107318/2017-LPTP ze dne 3. 8. 2017, informace OAMP ze dne 24. 7. 2017, výroční zpráva Amnesty International 2017, zpráva Freedom House z ledna 2017 s názvem „Svoboda ve světě 2017 – Ukrajina“, zpráva Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 13. 6. 2017 o stavu lidských práv na Ukrajině, výroční zpráva Human Rights Watch ze dne 12. 1. 2017, zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 3. 3. 2017 o dodržování lidských

práv v roce 2016), protokol žalovaného ze dne 1. 2. 2018 o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, vyjádření žalobce k podkladům pro rozhodnutí ze dne 21. 2. 2018, žalobou napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2018 č.j. OAM-1002/ZA-ZA11-K10-2017. V soudním spise na č.l. 22 se pak nachází předvolání otce žalobce na ukrajinskou prokuraturu ze dne 28. 3. 2018 (úředně ověřený překlad v tomto spise není, je k dispozici ve spisech 13 Az 19/2018 a 13 Az 20/2018).

9. Soud posoudil předmětnou věc následovně:

10. Podle § 12 písm. a) zákona o azylu azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod.
11. Žalovaný k tomuto důvodu udělení mezinárodní ochrany na s. 8 napadeného rozhodnutí zmínil, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Městský soud v Praze se s tímto hodnocením žalovaného plně ztotožňuje a dodává, že žalobce ani v průběhu řízení před soudem nikterak nezpochybnil závěr, že nenaplnil důvod udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. a) zákona o azylu.
12. Podle § 12 zákona písm. b) zákona o azylu azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
13. V § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu je stanoveno:

„(1) Doplnková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

(2) Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“
14. Pokud jde o nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 1, 2 písm. a) zákona o azylu, žalovaný v napadeném rozhodnutí na s. 14 správně uvedl, že nezjistil žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci hrozit vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti, neboť tento byl na Ukrajině zrušen. S tímto odůvodněním se Městský soud v Praze plně ztotožňuje a uzavírá, že důvod udělení mezinárodní ochrany dle § 14a odst. 1, 2 písm. a) zákona o azylu v případě žalobce není naplněn.

15. Žalovaný v napadeném rozhodnutí (viz s. 15-18) obecně popsal situaci na Ukrajině a zejména uvedl, že došlo k zakonzervování ozbrojeného konfliktu pouze do některých částí Ukrajiny, tj. přetrvává napjatá bezpečnostní situace pouze na pomezí Doněcké a Luhanské oblasti, v příhraničních oblastech s Ruskem a v okolí města Mariupol; bezpečnostní incidenty na východě Ukrajiny se od října 2015 omezují výhradně na linii dotyku, přičemž v sousedních oblastech, tj. Dněpropetrovské, Charkovské a Záporožské oblasti k žádným ozbrojeným incidentům nedocházelo a nedochází. K Dněpropetrovské oblasti dle žalovaného proběhly v roce 2014 protesty proruský naladěného obyvatelstva; jakékoliv snahy o aktivity povstalců byly pacifikovány místními milicemi, např. prapor Donbas, podporovaný Ihorem Kolomojským (do roku 2015 gubernátor oblasti). Žalobce uvedl, že podle dostupných informací však nedocházelo k žádným dalším bezpečnostním incidentům, přičemž oblast je v současnosti pod naprostou kontrolou ukrajinské centrální vlády. Podle žalovaného se jedná o tzv. „zamrzlý“ konflikt (tj. ani jedna ze stran nezískává či neztrácí významné části území), přičemž nic nenasvědčuje tomu, že by v tomto ohledu mělo dojít v blízké budoucnosti ke změně. Žalovaný uzavřel, že považuje bezpečnostní situaci na území pod kontrolou kyjevské vlády za stabilizovanou s tím, že žalobce se se svojí zákonnou zástupkyní může bezpečně vrátit do svého bydliště ležícího mimo konfliktní území, které ostatně v minulosti ani nebylo tímto konfliktem zasaženo.
16. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2017 č.j. 5 Azs 62/2016-87 týkající se podobné věci, kde je mimo jiné uvedeno, že je povinností žalovaného *„zajistit si takové informace o zemi původu (včetně případného vyžádání konkrétních adresných informací od zastupitelského úřadu ČR v Kyjevě), které by umožnily posoudit, zda, resp. jakým způsobem uvedené ozbrojené skupiny operují rovněž v oblastech daným ozbrojeným konfliktem sice přímo nezasažených, nacházejících se však v jeho relativní blízkosti, jako je právě Dněpropetrovská oblast, odkud stěžovatelé pocházejí, a zda, příp. do jaké míry se dopouštějí tyto paramilitární skupiny represí vůči ruskému, resp. ruskojazyčnému obyvatelstvu a jakým případným dalším rizikům je ruské či ruskojazyčné obyvatelstvo v daném regionu vystaveno. Ruské nebo ruskojazyčné obyvatelstvo na Ukrajině je sice ve shromážděných materiálech sporadicky zmiňováno, podrobnější údaje, které by umožnily zhodnotit konkrétně situaci stěžovatelů po jejich návratu do Dněpropetrovského regionu, však dosud chybí.“*
17. I v posuzovaném případě žalovaný opomněl zajistit si takové informace o zemi původu, které by umožnily posoudit, zda, resp. jakým způsobem ozbrojené skupiny působí v regionu žalobce, do jaké míry se tyto skupiny dopouštějí represí vůči ruskojazyčnému obyvatelstvu a jakým případným dalším rizikům je ruskojazyčné obyvatelstvo v daném regionu vystaveno. Vypořádání této otázky je třeba provést v novém rozhodnutí žalovaného, přičemž komplexní posouzení této otázky nevyplývá ani z materiálů dosud shromážděných žalovaným. Skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, tedy vyžaduje zásadní doplnění.
18. V daném rozsudku č.j. 5 Azs 62/2016-87 Nejvyšší správní soud rovněž ohledně situace na Ukrajině uvedl, *„že se jedná o územně ohraničený konflikt, a i když nemusí být vyloučeno, že i přes svou kolísající intenzitu může dosahovat v určité době a na určitém území, kde dochází k nejvážnějším ozbrojeným střetům, intenzity totálního konfliktu, je nutno vzít v posuzované věci v úvahu, že stěžovatelé pocházejí z Dněpropetrovské oblasti, na jejímž území tento konflikt přímo neprobíhá. Pro posouzení možnosti*

individualizované vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. c) [a zároveň i písm. b)] zákona o azylu však platí, že měl žalovaný v souladu s výše zmíněnými pravidly zkoumat, zda se dopady cca 250 km vzdáleného konfliktu neprojevují také v oblasti, z níž pocházejí stěžovatelé, a to jak následky bojů samotných, tak také ohrožováním civilistů příslušníky ozbrojených skupin, ať již státních nebo nestátních, které se do tohoto konfliktu zapojují, a zda případně stěžovatelům z důvodu jejich osobních charakteristik, zejména skutečnosti, že náleží k ruskému či ruskojazyčnému obyvatelstvu, ale také z toho důvodu, že se jedná o rodinu s malými dětmi, nehrozí v daném ohledu zvýšené nebezpečí v podobě vážného ohrožení života nebo tělesné integrity, případně v podobě mučení, nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo trestání. Ani tyto úvahy ovšem v rozhodnutí žalovaného ani v rozsudku krajského soudu nejsou v dostatečné míře obsaženy a navíc opět dosud shromážděné informace o zemi původu ani neumožňují tyto otázky v plném rozsahu zhodnotit.“

19. Žalovaný bude v dalším řízení zkoumat, zda se dopady konfliktu neprojevují rovněž v bydlišti žalobce, a to následky jak bojů samotných, tak také ohrožováním civilistů příslušníky ozbrojených skupin, ať již státních nebo nestátních, které se do tohoto konfliktu zapojují, a zda případně žalobci a jeho rodině z důvodu jejich osobních charakteristik, zejména skutečnosti, že náleží k ruskojazyčnému obyvatelstvu, ale také z důvodu, že se jedná o rodinu s malými dětmi, nehrozí v daném ohledu zvýšené nebezpečí v podobě vážného ohrožení života nebo tělesné integrity, případně v podobě mučení, nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo trestání. Tyto úvahy v napadeném rozhodnutí žalovaného absentují a žalovaným dosud shromážděné informace o zemi původu ani neumožňují tyto otázky v plném rozsahu zhodnotit.
20. Městský soud v Praze dále uvádí, že žalovaný je povinen v dalším řízení zkoumat, zda žalobce a jeho rodina nepatří k sociální skupině ruskojazyčného obyvatelstva ohrožené možností pronásledování. K tomu lze znovu odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 Azs 62/2016-87:

„Kromě toho bylo třeba u všech stěžovatelů posuzovat i další možný důvod pronásledování, kterým je ještě širěji vymezená příslušnost k určité sociální skupině. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 29. 7. 2015, č. j. 4 Azs 114/2015 - 32, příslušnost k určité sociální skupině nemá pevně stanovené hranice, a proto je nutné ji vnímat „v kontextu světových a společenských proměn v jednotlivých kulturách a vzhledem k vývoji lidskoprávních norem mezinárodního práva. Nejvyšší správní soud vycházel předně ze znění čl. 10 odst. 1 písm. d) kvalifikační směrnice. První podmínka uvedeného ustanovení vymezuje tzv. „chráněné znaky“ – atributy jisté kvality, které jsou vlastní určité sociální skupině; druhá podmínka je potom orientována na tzv. „sociální percepci“ – vnímání této sociální skupiny okolní společností jako odlišné“.

Pokud jde o tvrzené pronásledování stěžovatelů, již v řízení před žalovaným za důvod, pro který s nimi bylo zacházeno popsáním způsobem, označovali orientaci na Rusko, a to ať již jazykovou nebo z důvodu místa narození uvedeného v dokladech, a zmiňovali „hon na Rusy“. V žalobě již explicitně označili svou sounáležitost k sociální skupině rusky hovořícího obyvatelstva Ukrajiny. Tuto skutečnost žalovaný nijak nerefletoval, když se ani nepokusil sociální skupinu tohoto typu vymezit, ani nezkoumal, zda na území státu původu dochází k vyčleňování skupiny obyvatel, kteří mají obdobné atributy jako stěžovatelé, a zda je tato skupina takto okolím vnímána.“

21. Soud upozorňuje, že podobné závěry vyplývají i z dalších rozhodnutí soudů, srov. např. rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 30. 10. 2018 č.j. 2 Az 16/2017-85 a č.j. 2 Az 17/2017-79, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2017 č.j. 1 Azs 209/2017-49 a usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2019 č.j. 10 Azs 283/2018-31 a č.j. 10 Azs 284/2018-23.
22. Na tomto místě je třeba podotknout, že pokud žalovaný v dalším řízení dojde k závěru, že některý z důvodů udělení mezinárodní ochrany by mohl v případě žalobce být naplněn, pak bude třeba posoudit i otázku, zda v případě žalobce a jeho rodiny lze účinně využít možnosti vnitřního přesídlení. V rámci posuzování této otázky je třeba posuzovat, (1) zda je jiná část země pro žadatele dostupná; (2) zda přesun do jiné části země je účinným řešením proti pronásledování či vážné újmě v původní oblasti; (3) zda žadateli nehrozí navrácení do původní oblasti a (4) zda ochrana v jiné části země splňuje minimální standard ochrany lidských práv (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2017 č.j. 4 Azs 197/2016-94). Nejvyšší správní soud ve shora odkazovaném rozsudku č.j. 5 Azs 62/2016-87 v podobném případě vytkl žalovanému, že pokud „*ve svém rozhodnutí poukazoval na zákonnou úpravu umožňující přemístění vnitřně vysídlených osob zasažených ozbrojeným konfliktem na východě země, měl také zkoumat, zda a jakým způsobem je tato právní úprava uplatňována v praxi. Žalovaný žádným způsobem nereflektoval tíživou situaci přesídlených osob, resp. problémy s implementací zákona o vnitřně vysídlených osobách (viz např. Výroční zprávu Amnesty International ze dne 25. února 2015 2014/15) a především nezjišťoval, zda se daná právní úprava vztahuje i na občany pocházející z oblastí, v nichž nedochází přímo k bojovým operacím, jako je tomu v případě stěžovatelů. Je tedy otázkou, zda mají stěžovatelé reálnou možnost usadit se v jiné části Ukrajiny, kde pravděpodobně dosud nemají žádné rodinné či ekonomické zázemí a zda to lze po nich spravedlivě požadovat. S ohledem na okolnosti dané věci měl žalovaný také mj. zkoumat, do jaké míry se stěžovatelé mohou v jiné oblasti Ukrajiny usadit bez rizika případného pronásledování z důvodu jejich příslušnosti k ruskému či rusky hovořícímu obyvatelstvu. K těmto závěrům však žalovanému chyběly relevantní informace, postupoval tedy v rozporu s čl. 8 odst. 2 kvalifikační směrnice, v němž se uvádí následující: „Při posuzování otázky, zda nemá žadatel opodstatněný důvod se obávat pronásledování ani mu nehrozí reálné nebezpečí vážné újmy či zda má v části země původu přístup k ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu v souladu s odstavcem 1, přihlížejí členské státy při rozhodování o žádosti k celkové situaci panující v dotyčné části země a k osobní situaci žadatele v souladu s článkem 4. Členské státy proto zajistí, aby z příslušných zdrojů, jako je úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky a Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu, získávaly přesné a aktuální informace.““*
23. Soud doplňuje, že zde existuje další okolnost, pro kterou je nezbytné žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany znovu posoudit. Žalobce v řízení před soudem předložil předvolání (úředně ověřený překlad do jazyka českého se pak nachází ve spisech zdejšího soudu sp. zn. 13 Az 19/2018 a 13 Az 20/2018) na Kryvorizské městské státní zastupitelství (prokuraturu) ze dne 28. 3. 2018, jímž bylo otci žalobce uloženo, aby se dostavil k této instituci jakožto osoba podezřelá ze spáchání trestného činu dle článku 110 odst. 1 ukrajinského trestního zákoníku. Jak vyplývá z otevřených zdrojů (ukrajinský trestní zákoník, znění účinné v roce 2010, anglické znění dostupné na webových stránkách: <https://www.legislationline.org/documents/action/popup/id/16257/preview>), název

trestného činu dle článku 110 ukrajinského trestního zákoníku zní: „Trespass against territorial integrity and inviolability of Ukraine“ („Narušení územní celistvosti a nedotknutelnosti Ukrajiny“), přičemž v článku 110 odst. 1 tohoto zákona je stanoveno: „*Willful actions committed to change the territorial boundaries or national borders of Ukraine in violation of the order provided for in the Constitution of Ukraine (254/96-III), and also public appeals or distribution of materials with appeals to commit any such actions, shall be punishable by restraint of liberty for a term up to three years, or imprisonment for the same term.*“ („Úmyslné akce spáchané s cílem změnit územní hranice nebo státní hranice Ukrajiny v rozporu s Ústavou Ukrajiny a také veřejné výzvy nebo šíření materiálů s výzvami ke spáchání takových akcí budou potrestány omezením svobody na dobu až tří let nebo uvězněním na stejnou dobu.“). Vzhledem k poměrům žalobcova otce a jeho rodiny (ruskojazyčné osoby, jež mají bydliště na východě Ukrajiny v oblastech nedaleko bojů probíhajících na území Doněcké a Luhanské oblasti, tedy není vyloučeno, že ukrajinské státní orgány na žalobce a jeho rodinu pohlížejí přinejmenším podezřívavě) takové předvolání na ukrajinskou prokuraturu je zásadní okolností, kterou je nezbytné řádně vyhodnotit v rámci řízení před správním orgánem o udělení mezinárodní ochrany, a takovou žádost znovu meritorně posoudit.

24. Soud připouští, že tato okolnost nastala až po vydání napadeného rozhodnutí ze dne 28. 2. 2018 (předvolání na ukrajinskou prokuraturu je datováno dnem 28. 3. 2018), přičemž dle § 75 odst. 1 s. ř. s. platí, že při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Tato zásada se však v nyní posuzované věci s ohledem na požadavky vyplývající z evropského práva neuplatní. K tomu soud odkazuje na konstantní judikaturu, např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2017 č.j. 5 Azs 293/2016-19: „Podle čl. 46 odst. 1 směrnice 2013/32/EU jsou členské státy povinny zajistit, aby měl žadatel o mezinárodní ochranu právo na účinný prostředek ochrany před soudem proti rozhodnutí o jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Podle odst. 3 téhož článku „[členské státy pro dosažení souladu s odstavcem 1 zajistí, aby účinný opravný prostředek obsahoval úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU, a to alespoň v řízeních o opravném prostředku u soudu prvního stupně.“ Čl. 51 odst. 1 této směrnice členským státům uložil povinnost uvést v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s některými ustanoveními směrnice - včetně čl. 46 – do 20. 7. 2015. V souladu s čl. 52 odst. 1 směrnice 2013/32/EU mají členské státy použít právní a správní předpisy dle čl. 51 odst. 1 u žádosti o mezinárodní ochranu podaných po 20. 7. 2015. Krajský soud v Praze se již v rozsudku ze dne 24. 8. 2015, č. j. 45 Az 30/2014 – 57, zabýval tím, zda může mít čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU přímý účinek. Usoudil přitom, že podmínky přímého účinku jsou splněny, neboť daná norma nebyla do českého právního řádu ve stanovené lhůtě řádně (resp. vůbec) transponována a současně se jedná o normu dostatečně přesnou a bezpodmínečnou. Dovodil, že soud musí při svém rozhodování vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu je ke dni jeho rozhodování, byť půjde o stav jiný, než který byl rozhodný pro soudem přezkoumávané úvahy žalovaného. Současně krajský soud dospěl k závěru, že „(...) i za přímé aplikace čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU ve vztahu k možnosti uplatňovat nové skutečnosti platí, že lze vznášet pouze takové, které žadatel o mezinárodní ochranu nemohl bez vlastního zavinění uvést již v řízení před správním orgánem.“ Tento závěr byl potvrzen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11.

2015, č. j. 10 Azs 194/2015 – 32, který zaujal shodný názor, že „[p]ovinnost určenou čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU nelze chápat jako oporu bezdůvodného roztržštění vylíčení skutkového příběhu žadatele o mezinárodní ochranu v různých fázích řízení, včetně přezkumného soudního řízení. Jedná se o opatření, které má zamezit nesprávnému posouzení situace žadatelů ve světle aktuálních poměrů a závažných změn situace v zemi jejich původu či jejich osobních poměrů.“ Ačkoli Ústavní soud následně podanou ústavní stížnost nálezem ze dne 12. 4. 2016, sp. zn. I. ÚS 425/16, dostupným z <http://nalus.usoud.cz>, zamítl, je vhodné pro úplnost uvést, že se zcela neztotožnil s názorem správních soudů, že nové důvody lze přednést, pouze pokud je žadatel bez své viny nemohl uvést již v řízení před správním orgánem. Podle Ústavního soudu je totiž potřeba zohlednit, že existuje i řada dalších ospravedlnitelných důvodů, proč žadatel nesdělí všechny relevantní důvody pro udělení azylu již před orgánem prvního stupně. Mezi takové ospravedlnitelné důvody Ústavní soud zařadil například: „dotazování při osobním pohovoru se této skutečnosti netýkalo a konkrétní informaci nezjistilo; osobní pohovor nebyl proveden; žadatel nemusel pochopit relevanci některých skutečností pro žádost o mezinárodní ochranu; trauma, stud nebo jiné zábrany mohly zabránit úplnému ústnímu svědectví při osobním pohovoru (zejména v případě těch, kteří přežili mučení, sexuální násilí či pronásledování z důvodu sexuality); pohlaví tazatele nebo tlumočnicka mohlo být pro žadatele zábranou“. Přímou aplikaci čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU je třeba s ohledem na přechodné ustanovení v čl. 51 odst. 1 téže směrnice zvažovat až ve vztahu k žádostem o udělení mezinárodní ochrany podaným po 20. 7. 2015 (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2016, č. j. 5 Azs 20/2015 – 35, nebo ze dne 13. 7. 2016, č. j. 2 Azs 127/2016 – 31, usnesení zdejšího soudu ze dne 23. 2. 2016, č. j. 2 Azs 273/2015 – 44, rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 23. 8. 2016, č. j. 49 Az 38/2015 – 32, nebo rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 9. 2016, č. j. 49 Az 62/2015 – 25). Zároveň je třeba mít na paměti, že přímý účinek ustanovení směrnice lze uplatnit vždy pouze ve prospěch jednotlivce, tedy i žadatele o udělení mezinárodní ochrany (např. již zmínovaný rozsudek č. j. 5 Azs 20/2015 – 35).“

25. Přestože žalovaný logicky nemohl shora uvedenou okolnost (předvolání otce žalobce na ukrajinskou prokuraturu) zohlednit ve svém rozhodnutí, z výše uvedených důvodů je třeba tuto novou okolnost, jež nastala až po vydání napadeného rozhodnutí, zohlednit ve prospěch žalobce. Dle závěru soudu je přitom tato okolnost natolik zásadní, že odůvodňuje nezbytnost nového meritorního posouzení žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Soud podotýká, že prolomení pravidla dle § 75 odst. 1 s. ř. s. se v daném případě uplatní, neboť žalobcova žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána až po dni 20. 7. 2015 (dne 27. 11. 2017).
26. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 5. 2008 č. j. 3 Azs 24/2008-73 vyslovil: „Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že k žádostem nezletilých žadatelů o mezinárodní ochranu je třeba přistupovat vždy nanejvýš individuálně, neboť spektrum rodinných situací, které mohou nastat, je velmi pestré. Lze si jistě představit případy, kdy důvody udělení mezinárodní ochrany budou svědčit pouze jednomu z rodičů (např. v zemi původu politicky se profilujícímu), nikoli však již ostatním členům rodiny, nebo naopak pouze dítěti či dětem (např. pro odlišnou barvu pleti), nikoli však již některému z jejich rodičů. Zásadně však platí, že nezletilé děti sledují osud svých rodičů...“ Tyto závěry jsou dle zdejšího soudu použitelné i v posuzovaném případě. V dané věci Městský soud v Praze rozsudky ze dne 10. 6. 2019 sp. zn. 13 Az 19/2018 a sp. zn. 13 Az 20/2018 zrušil rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení rodičů (a sourozenců) žalobce o udělení

mezinárodní ochrany dle § 25 písm. i) ve spojení s § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Přestože v nyní posuzované věci (na rozdíl od věcí vedených pod sp. zn. 13 Az 19/2018 a sp. zn. 13 Az 20/2018) žalovaný rozhodoval o žalobcově žádosti meritorně, soud nevidí důvodu, proč by v dané věci mělo být rozhodnuto odlišně než v odkazovaných věcech rodičů (a sourozenců) žalobce. I v nyní posuzované věci totiž žalovaný v dostatečném rozsahu nezjistil skutkový stav věci, zejména aktuální situaci v místě, kde před odchodem ze země původu bydlela žalobcova rodina. I zde je pak třeba jakožto novou skutečnost vzít v potaz předvolání žalobcova otce na ukrajinskou prokuraturu (viz výše).

27. Z výše uvedených důvodů soud zrušil napadené rozhodnutí proto, že skutkový stav věci vyžaduje zásadní doplnění [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Současně soud vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
28. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a úspěšnému žalobci přiznal jejich náhradu, a to za náklady na právní zastoupení žalobce výši 9.300 Kč za 3 úkony právní služby (převzetí věci, sepsání žaloby a účast na jednání soudu dne 10. 6. 2019) po 3.100 Kč a související paušální poplatky v celkové výši 900 Kč (3 x 300 Kč) dle §§ 7, 9 odst. 4 písm. d) a 13 odst. 4 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu. Právní zástupce žalobce není plátcem DPH, proto soud nepřiznal k nákladům řízení částku odpovídající příslušné sazbě daně ve smyslu § 57 odst. 2 s. ř. s. *a contrario*. Náklady řízení tedy celkem činí částku ve výši 10.200 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 10. června 2019

Shodu s prvopisem potvrzuje XX

JUDr. Marcela Rousková v.r.
samosoudkyně